

1.0 Teoretski uvod

1.1 Opredelitev problema

Evropa se združuje. Počasi se transformira v (zahodno) evropsko državo (Cabada, 2000).

EU ni zgrajena le iz cele vrste nacionalnih držav, nekaterih zelo starih, pač pa jo razdeljujejo tudi različni jeziki, kulture in zgodovine. Vendar pa ustvarjanje supranacionalizma v Evropi morda le ne bo tako počasen in težaven proces, kot je bilo nastajanje narodov v prejšnjih stoletjih (Kaase, 1999).

Globalne spremembe so naredile svoje. Po razpadu političnega, gospodarskega in vojaškega bipolarnega sistema se je Evropa znašla pred novimi izzivi. Na nekatere je bila pripravljena, na druge pač ne. Leta 1995 je prišlo do 1. širitve po koncu blokavske delitve.

31.03. 1998 pa se začnejo pogajanja s šestimi potencialnim članicami EU (Leksikon CZ, 2000).

Med njimi se je znašla tudi Slovenija. Zato me je zanimalo, kako in koliko ljudje z neko stopnjo nacionalnega ponosa zaupajajo EU, izhajajoč in spola, izobrazbe in starosti.

Kljub temu da sem izhajal iz modela, ki je vseboval tri neodvisne spremenljivke (spol, starost, izobrazba), sem se osredotočil na odnos med starostjo, nacionalnim ponosom ter zaupanjem v EU. Zakaj ravno generacijska analiza?

Naj navedem nekaj razlogov za to:

1. vsaka generacija nosi v sebi svoje sporočilo, zaznamovano je z nekim dogodkom, družbenim gibanjem (baby boom; predvojna...)
2. omenjena analiza daje najbolj oprijemljive podatke, ki omogočajo analizo in interpretacijo
3. podobne analize še ni bilo narejene (vsaj za njo ni dostopne literature)

4. konec koncev je omenjena generacijska analiza lahko dober pokazatelj, kje škripa, kje je zaupanje v EU nizko; kaj mora politika še postoriti

1.2 Opredelitev temeljnih pojmov

Narod

Narod je zgodovinsko oblikovana skupnost ljudi, ki jih opredeljuje skupen rod oz. rodna pripadnost. Večinoma v rabi kot sinonim za nacijo. Začetki nastajanja narodov oz. zavesti o skupni narodnostni pripadnosti se ujemajo z nastankom meščanske družbe (Leksikon CZ, 2000).

Narod je globalno družbena skupina, ki se pojavi v razdobju rodovno-plemenske družbe. Kohezija se vzpostavi na osnovi jezika in kulturne sorodnosti ter zavesti o različnosti oz. drugačnosti do drugih družbenih skupin, drugih narodov (Opča enciklopedija; 1979).

Nacija

Je socialno-ekonomska ter kulturno-politična narodna skupnost, ki je nastala na osnovi družbene delitve dela v obdobju kapitalizma.

Znotraj tega koncepta prihaja do oblikovanja dveh različnih stališč. Na eni strani (anglo-ameriški in afro-azijski strokovnjaki) zagovarjajo tezo, da se narod definira kot država. Drugi sklop se nanaša na sociološke in etnične komponente naroda. Meščanske teorije trdijo, da ima nacija narodnostno genezo, njegova notranja struktura pa je kulturno duhovna, psihološka, kot izraz teženj posameznih subjektov, ki se želijo povezati (Opča enciklopedija, 1979).

Max Weber trdi, da je nacija globalna družbena skupina. Rousseau doda še dva kriterija za »nacijo«, to sta pravna in politična enakost posameznikov (Opča Enciklopedija, 1979).

(Nacionalni) ponos

Občutek velike etične, moralne vrednosti (SSKJ, 1979)

EU

1.1. 1958 so vstopili v veljano Rimski protokoli, s katerimi je bil vzpostavljen skupni trg s svobodnim pretokom blaga med Belgijo, ZRN, Francijo, Italijo, Nizozemsko ter Luxemburgom. 1967 je prišlo do združenja treh skupnosti; t.j. ES za premog in jeklo, EGS in Evratoma, nastala je močna struktura z obeležji naddržavnosti. Med 9. in 10. oktobrom 1991 je bila v Maastrichtu podpisana t.i. »maastrichtska pogodba«, ki je postala temelj skupne evropske gospodarske in monetarne politike. To pogodbo je podpisalo 12 članic EU, 1.1. 1995 pa so se jim pridružile še tri nove članice; t.j. Avstrija, Finska in Švedska. Poleg tega se je nadaljevalo poenotenje EU (amsterdamski sporazum (02. 10. 1997), ki zadeva notranjo in zunanjo politiko; vanj vključen tudi schengenski sporazum), 1.1. 1999 je bil uveden EURO (Edward Townley, 1997).

Federalna Evropa

Ladislav Cabada meni, da je nujna graditev federalne (večnacionalne) Evrope na državljanskem principu. Za oblikovanje evropske nacionalnosti na račun posameznih nacij namreč manjkata dva ključna pogoja, ki bi zagotovila sprejetje evropske nacionalnosti. Prvi pogoj je dolgoročni obstoj nacionalne identifikacije, ki nasprotuje »umetnemu« oblikovanju evropske nacionalnosti. Drugi pogoj pa je ločevanje evropske nacionalnosti od drugih nacionalnosti. Za izpolnitev slednjega manjka predvsem skupen jezik, ki bi ga uporabljale ne samo elite, temveč vsi državljani EU (Cabada, 2000).

Federalna Evropa ne sme zanemarjati obstoja nacionalnih držav pod svojim okriljem (Cabada, 2000).

Zaupanje

Je pričakovanje, da bo vedenje drugih prijateljsko in neškodljivo, nezaupanje pa pričakovanje, da bo škodljivo ali nepredvidljivo, ali oboje hkrati (Kaase, 2000).

1.3 Podobna raziskava

Tako je bila 1985 izvedena raziskava v EU; t.j. »Nacionalni ponos in podpora članstvu v ES«.

	Zelo ponosni na svojo državo	Pripravljeni na boj za svojo dr.	Zadovoljni z demokracijo	Podpirajo ES
Grčija	72	76	60	47
Španija	64	69	58	67
Luxemburg	62	67	74	85
Britanija	54	61	55	39
Irska	53	45	50	57
Italija	45	38	27	79
Francija	42	57	46	70
Danska	40	63	74	36
Nizozemska	34	52	61	85
Poljska	33	65	39	61
Belgija	26	36	59	68
Nemčija	20	33	72	62

Vir: Ingelhart (1990)

Očitno je, da ni odnosa med odstotkom tistih, ki pravijo, da so zelo ponosni na svoj državo ter podpiranjem EU. Tako je npr. v Britaniji prisotno močno nacionalno istovetenje, pa je nizko podpiranje članstava v ES, v Franciji pa je delež ponosnih na državo manjši (42%), je pa zato večji delež (70%) tistih, ki podpira članstvo v ES (Kaase, 2000).

2.0 Metodološki okvir

2.1 Opredelitev koncepta

Najenostavnejša teorija trdi, da sta nacionalizem in »evropejstvo« nezdržljiva in da starejše ter bolj ponosne nacije bolj nasprotujejo EU kot mlajše in manj nacionalistične. (Kaase, 2000).

Potemtakem lahko pričakujem, da Slovenija manj nasprotuje EU, kajti smo mlada nacija. Vendar pa smatram, da smo kljub svoji mladosti Slovenci zelo ponosni da živimo v Sloveniji; tudi in predvsem po zaslugi zgodovinskih izkušenj, ki imajo skupni imenovalec v »podrejen položaj v heterogeni državni tvorbi (Habsburška monarhija, Avstro-Ogrska, Jugoslavija). Morda se bo ta izkušnja izrazila v moji generacijski analizi, ki jo (idejo analize ter argumente zanjo) predstavljam v točki 1.0. Kajti najstarejši anketiranci v raziskavi SJM 99/1 so teoretično resda živeli v štirih državah (praktično pa v treh (najstarejši so rojeni leta 1918).

Nacionalni ponos naj bi prihajal v konflikt z evropsko identiteto.

Med nami (Slovenci; op.p.) naj bi obstajala »evropska zavest«, za katero pa je značilna protislovnost. Ta protislovnost se izraža v soobstoju visoke podpore javnosti slovenskemu pridruženju EU (66.5 % anketirancev bi glasovalo za vstop v EU) ter nizke stopnje evropske identitete (le 12 % anketirancev v letu 1997 čuti pripadnost evropskem prostoru) (Hafner-Fink, 2000).

Sta nacionalni ponos in evropska identiteta resnično izključujoča? Sam nisem povsem prepričan. V svoji metodološki nalogi bom skušal to ugotoviti.

2.2 Formulacija hipotez

H1 : Moški so bolj nacionalno zavedni

H2 : Starejša populacija je bolj nacionalno zavedna

H3 : Predvojna in poosamosvojitvena generacija sta bolj nacionalno zavedni, a tudi bolj zaupata v EU.

2.3 Operacionalizacija

Podatki so bili zbrani na podlagi SJM 99/1. Vzorec je obsegal 1001 anketirancev. Na začetku računalniške obdelave sem izločil vse manjkajoče vrednosti, da bi jih program v nadaljevanju postopka ne upošteval. Tako bi bili rezultati neobjektivni. Uporabil sem program SPSS in njegove funkcije Frequencies, Recode, Crosstabs. Slednji je omogočil izdelavo dvo- in večrazsežnih frekvenčnih porazdelitev.

V136 KAKO PONOSEN, DA ŽIVI V SLOVENIJI

1-zelo ponosen

- 2-ponosen
- 3-ne preveč
- 4-sploš nisem
- 9-ne vem

V 502C KAKO ZAUPATE EVROPSKI UNIJI

- 1-zelo zaupam
- 2-zaupam
- 3-deloma zaupam
- 4-sploš ne zaupam
- 8-ne vem
- 9-ne poznam

D1 SPOL

- 1-moški
- 2-ženski

D2 LETO ROJSTVA

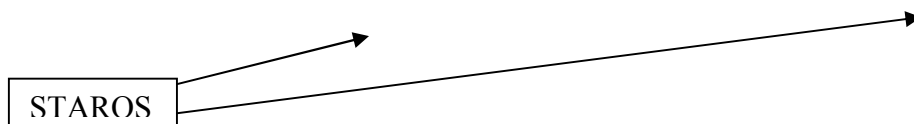
19-81

D10 ZADNJA SOLA, KI STE JO KONČALI

- 1-osnovna
- 2- poklicna
- 3-srednja
- 4-višja-visoka

2.3.1 Model preučevanja

2.4 Neodvisne spremenljivke

- a. spol
- b. izobrazba
- c. starost

- d. nacionalni ponos

2.5 Odvisne spremenljivke

- a. zaupanje do EU

- b. nacionalni ponos

3.0 Rezultati in interpretacija

3.1 Potek analize

1. izbor teme
2. definicija problema
3. izbor ključnih vprašanj oz indikatorjev iz vprašalnika SJM 99/1
4. utemeljitev problema, izdelava možnih hipotez
5. model sheme o povezanosti med sprejemljivkami
6. računalniška obdelava

7. statistična analiza dobljenih rezultatov

3.2 Preverjanje H1

V136 PONOSEN, DA JE SLOVENEK

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 zelo ponosen	557	55,6	55,9	55,9
	2 ponosen	335	33,5	33,6	89,6
	3 ne prevec	49	4,9	4,9	94,5
	4 sploh nisem	13	1,3	1,3	95,8
	9 ne vem	42	4,2	4,2	100,0
	Total	996	99,5	100,0	
Missing	System	5	,5		
Total		1001	100,0		

Ponos anketirancev

D1 SPOL

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 moski	506	50,5	50,6	50,6
	2 zenski	494	49,4	49,4	100,0
	Total	1000	99,9	100,0	
Missing	System	1	,1		
Total		1001	100,0		

H1 : Moški so bolj nacionalno ponosni.

V136 PONOSEN, DA JE SLOVENEK * D1 SPOL Crosstabulation

			D1 SPOL		Total
			1 moski	2 zenski	
V136 PONOSEN, DA JE SLOVENEK	1 zelo ponosen	Count	282	275	557
		% within D1 SPOL	57,6%	59,4%	58,4%
	2 ponosen	Count	173	161	334
		% within D1 SPOL	35,3%	34,8%	35,0%
	3 ne prevec	Count	28	21	49
		% within D1 SPOL	5,7%	4,5%	5,1%
	4 sploh nisem	Count	7	6	13
		% within D1 SPOL	1,4%	1,3%	1,4%
Total		Count	490	463	953
		% within D1 SPOL	100,0%	100,0%	100,0%

Za potrditev oz. zavrnitev hipoteze sem uporabil funkcijo Crosstabs.

Iz dvorazsežne tabele je razvidno, da so ženske za odtonek bolj nacionalno ponosne (94,2% žensk je zelo ponosnih in ponosnih, moških v istih dveh kategorijah 92,9%). Deleža se razlikujeta le za 1,5 %, kar pa je dovolj, da zavrnem hipotezo. Upravičeno pa lahko rečem, da so anketiranci nacionalno ponosni.

3.3 Preverjanje H2

V136 PONOSEN, DA JE SLOVENEK

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 zelo ponosen	557	55,6	55,9	55,9
	2 ponosen	335	33,5	33,6	89,6
	3 ne prevec	49	4,9	4,9	94,5
	4 sploh nisem	13	1,3	1,3	95,8
	9 ne vem	42	4,2	4,2	100,0
	Total	996	99,5	100,0	
Missing	System	5	,5		
Total		1001	100,0		

H2 : Starejša populacija je bolj nacionalno zavedna

V136 PONOSEN, DA JE SLOVENEK * D2 LETO ROJSTVA Crosstabulation

			D2 LETO ROJSTVA						Total
			1 predvojna generacija	2 povojna generacija	3 baby boom generacija	4 punkerji	5 no name generacija	6 poosamosvojitvena generacija	
V136 PONOSEN, DA JE SLOVENEK	1 zelo ponosen	Count	56	135	116	67	81	101	556
		% within D2 LETO ROJSTVA	76,7%	63,1%	54,2%	54,9%	49,7%	60,8%	58,4%
	2 ponosen	Count	13	69	83	47	72	50	334
		% within D2 LETO ROJSTVA	17,8%	32,2%	38,8%	38,5%	44,2%	30,1%	35,1%
	3 ne prevec	Count	3	9	11	7	8	11	49
		% within D2 LETO ROJSTVA	4,1%	4,2%	5,1%	5,7%	4,9%	6,6%	5,1%
	4 sploh nisem	Count	1	1	4	1	2	4	13
		% within D2 LETO ROJSTVA	1,4%	,5%	1,9%	,8%	1,2%	2,4%	1,4%
	Total	Count	73	214	214	122	163	166	952
		% within D2 LETO ROJSTVA	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Iz tabele je razvidno, da delež zelo ponosnih pada iz generacije v generacijo (predvojna generacija 76,9%, no name generacija 49,7). Izjema je poosamosvojitvena generacija, pri kateri se delež poveča (60,8%). Zato pa je prisotna nasprotna rast deleža ponosen, ki narašča od predvojne generacije (17,8%) do no name gen. (44,2%). Do razhajanj pride ravno v poosamosvojitveni generaciji, kjer ta delež občutno pade (30,1%). Slednja je zanimiva tudi zaradi dejstva, da je tu ravno največje nepreveč oz ne ponosnih državljanov (9,0%).

Za konec lahko rečem, da se tu potrdi že znano dejstvo iz naloge 3.2, kjer sem ugotovil, da s(m)o anketiranci zelo ponosni, da s(m)o Slovenci.

3.4 Preverjanje H3

V136 PONOSEN, DA JE SLOVENEK

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 zelo ponosen	557	55,6	55,9	55,9
	2 ponosen	335	33,5	33,6	89,6
	3 ne prevec	49	4,9	4,9	94,5
	4 sploh nisem	13	1,3	1,3	95,8
	9 ne vem	42	4,2	4,2	100,0
	Total	996	99,5	100,0	
Missing	System	5	,5		
Total		1001	100,0		

V502C Evropska unija * D2 LETO ROJSTVA * V136 PONOSEN, DA JE SLOVENEK Crosstabulation

V136 PONOSEN, DA JE SLOVENEK			D2 LETO ROJSTVA							Total
			1 predvojna generacija	2 povojna generacija	3 baby boom generacija	4 punkerji	5 no name generacija	6 poosamos vojitvena generacija		
1 zelo ponosen	V502C Evropska unija	1 zelo zaupam	Count	6	8	13	4	6	7	44
			% within D2 LETO ROJSTVA	15,8%	8,5%	16,3%	7,7%	8,5%	9,1%	10,7%
		2 zaupam	Count	20	55	36	24	30	42	207
			% within D2 LETO ROJSTVA	52,6%	58,5%	45,0%	46,2%	42,3%	54,5%	50,2%
		3 deloma zaupam	Count	12	29	27	20	34	25	147
			% within D2 LETO ROJSTVA	31,6%	30,9%	33,8%	38,5%	47,9%	32,5%	35,7%
		4 sploh ne zaupam	Count		2	4	4	1	3	14
			% within D2 LETO ROJSTVA		2,1%	5,0%	7,7%	1,4%	3,9%	3,4%
		Total	Count	38	94	80	52	71	77	412
			% within D2 LETO ROJSTVA	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
2 ponosen	V502C Evropska unija	1 zelo zaupam	Count	2	2	2	2	5		13
			% within D2 LETO ROJSTVA	40,0%	4,2%	3,2%	5,1%	8,6%		5,2%
		2 zaupam	Count	1	21	22	14	27	17	102
			% within D2 LETO ROJSTVA	20,0%	43,8%	35,5%	35,9%	46,6%	44,7%	40,8%
		3 deloma zaupam	Count	2	22	36	21	23	20	124
			% within D2 LETO ROJSTVA	40,0%	45,8%	58,1%	53,8%	39,7%	52,6%	49,6%
		4 sploh ne zaupam	Count		3	2	2	3	1	11
			% within D2 LETO ROJSTVA		6,3%	3,2%	5,1%	5,2%	2,6%	4,4%
		Total	Count	5	48	62	39	58	38	250
			% within D2 LETO ROJSTVA	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
3 ne prevec	V502C Evropska unija	1 zelo zaupam	Count		1					1
			% within D2 LETO ROJSTVA		11,1%					2,9%
		2 zaupam	Count	1	3	3	1	4	1	13
			% within D2 LETO ROJSTVA	100,0%	33,3%	37,5%	25,0%	57,1%	16,7%	37,1%
		3 deloma zaupam	Count		5	4	2	3	4	18
			% within D2 LETO ROJSTVA		55,6%	50,0%	50,0%	42,9%	66,7%	51,4%
		4 sploh ne zaupam	Count			1	1		1	3
			% within D2 LETO ROJSTVA			12,5%	25,0%		16,7%	8,6%
		Total	Count	1	9	8	4	7	6	35
			% within D2 LETO ROJSTVA	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
4 sploh nisem	V502C Evropska unija	1 zelo zaupam	Count						1	1
			% within D2 LETO ROJSTVA						100,0%	11,1%
		2 zaupam	Count			1		1		2
			% within D2 LETO ROJSTVA			33,3%		50,0%		22,2%
		3 deloma zaupam	Count	1	1	2	1	1		6
			% within D2 LETO ROJSTVA	100,0%	100,0%	66,7%	100,0%	50,0%		66,7%
		Total	Count	1	1	3	1	2	1	9
% within D2 LETO ROJSTVA	100,0%		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%		

H3 : Predvojna in poosamosvojitvena generacija sta bolj nacionalno ponosni, a tudi bolj zaupajo v EU.

Pri tej večdemenzionalni tabeli sem predpostavil že znano iz točke 3.2, da so anketiranci (zelo) ponosni, da so Slovenci. Zatorej sem se pri potrjevanju te hipoteze (H5) osredotočil na zaupanje v EU. Pri analizi sem združil vrednosti (zelo zaupam in zaupam)* ter prišel do naslednjih ugotovitev:

TABELA 1: Odnos med generacijo in zaupanjem v EU

Generacija	Predvojna g.	Povojna g.	Babyboom g.	Punkerji	No name g.	Poosamo. G.
Zaupanje* v EU	68%	61%	44%	48%	53%	58%

Vir: Iz tabele V502c*D2

V EU najbolj zaupata predvojna (68%) in poosamosvojitvena (58%) generacija. Visok procent je prisoten tudi pri povojni generaciji (61%), trend padanja se nadaljuje tudi pri babyboom generaciji (44% le teh zaupa EU), potem pa spet narašča; punkerji (48%), no name (53%). Vse tri generacije z najvišjim procentom družijo izkušnja vojne; 2. svetovna vojna ter 10-dnevna osamosvojitvena leta 1991.

Tudi tokrat se preko analize potrdi hipoteza (H 5).

Poleg tega sem v analizi tabele (Generacija – Naci. Ponos) ugotovil sledeče:

TABELA 2: Odnos med generacij ter nacionalnim ponosom

Generacija	Predvojna g.	Povojna g.	Babyboom g.	Punkerji	No name g.	Poosamo. g.
Ponos (Zelo ponosen)	76,7%	63,1%	54,2%	54,9%	49,7%	60.8%

Vir: Iz tabele V136*D2

- a. ponos (t.j. zelo ponosen) pada s starostjo generacije; od najvišje vrednosti, ki pripada predvojni generaciji, trend padanja se zaustavi pri punkerjih, se nadaljuje pri no name generaciji, do ponovnega naraščanja nacionalnega ponosa pa pride pri poosamosvojitveni generaciji.

Če se daj primerjam Tabelo 1 in 2, pridem do naslednjih zaključkov:

1. tisti, ki so zelo ponosni, da živijo v Sloveniji tudi zelo zaupajo EU
2. zaupanje v EU pada z padanjem procenta na. Ponosa (t.j. zelo ponosen)
3. ob primerjanju med Tabelo 1 in 2 je očitno, da je procent ponosa večji od deleža zaupanja v EU; izjema je le no name generacija

4.0 Sklep

Menim, da je bila raziskava zelo obetavajoče zastavljena in sodi v širši kontekst pereče problematike, s katero se v tem trenutku ukvarja slovenska politika in družba, ko se Slovenija vključuje v mednarodne integracije, predvsem NATO in EU. Tu sem se osredotočil predvsem na slednjo, čeprav jo NATO po aktualnosti v tem trenutku zagotovo prekaša.

Lahko rečem, da s(m)o Slovenci zelo ponosni na svojo nacionalno pripadnost. To se je potrdilo v točki 3.2, ne glede na spol. Na podlagi teh podatkov trdim, da sodimo med državotvorne narode, z močno pozitivno državno držo.

Skušal sem pojasniti, v kolikšni meri pojasnuje nacionalni ponos vpliv generacije na zaupanje v EU. Žal pa si s sprejemljivko nacionalnega ponosa (V 136) nisem mogel ravno pomagati prav zaradi homogenosti naše družbe. Generacija se pojasni sama zase. To pomeni, da so generacije, ki jih družijo vojna izkušnja (predvojna – 68% , povojna – 61% in poosamosvojitvena – 58%) bolj zaupajo EU kot ostala trojica. Morda prav v zatekanju oz. v mednarodnih organizacijah in institucijah vidijo rešitev

oz zaščito za »malo« Slovenijo, čeprav je EU zgolj politično –ekonomska organizacija, ki ne zagotavlja kolektivne varnosti, NATO pač (Grizold, 1998).

Zaupanje v EU sem preveril tudi skozi prizmo izobrazbe. Tu me preseneča ali pa tudi ne dejstvo, da manj izobraženi bolj zaupajo EU kot izobraženi. So izobraženi (t.j. višja-visoka šola) seznanjeni z vsemi pastmi, ki jih ponuja EU, se zavedajo, da ni vse zlato, kar se sveti? Morda pa nižje izobraženi (osnovna šola – 60,2%, srednja šola – 53,6%, poklicna šola – 50,6%) le slepo (?) sledijo propagandi, ki jo producira slovenski ideološki aparat. Pri tem ne smemo pozabiti, da je vstop v EU osrednji projekt vladajoče koalicije in nasploh celotne politične elite v Sloveniji.

(Zahodna) Evropa je za Slovence pomenila vzor sodobne družbe s parlamentarno demokracijo, tržno ekonomijo in vladavino prava, hkrati pa je ideja združene Evrope pomenila preseganje koncepta (sodobne) politične avtoritete utelešene v nacionalni državi (Hafner-Fink, 2000).

Kakorkoli že, mlada slovenska država je zelo homogena. Da bi narod zavrnil vstop v EU se ni treba bati. Do neuspeha lahko pride le, če si bo vladajoča elita dovolila kak mednarodni uspeh ali kofklitk na domači politični sceni (Hafner- Fink, 2000).

Nacionalizem in evropejstvo? Misija nemogoče? Ne Sloveniji, kjer si omenjena pojma podata roke. Četudi s pomočjo ideologije.

Cilj opravičuje sredstva.

5.0 Literatura

Hafner-Fink, Mitja (2000): »Slovensko približevanje Evropski uniji«. Teorija in praksa, 37, 5, str. 807-831

Cabada, Ladislav (2000): »Razumevanje nacionalne in evropske identitete – primer Češke republike«. Teorija in praksa, 37, 1, str. 116-131

Svetličič, Marjan (2000): »Zunanje determinante razvoja Slovenije in implikacije hitre oziroma odložene vključitve v Evropsko unijo«. Teorija in praksa, 37, 1, str. 38-70

Kaase, Max (1999): Zaupanje v vlado. Zaupanje Slovencev v demokratični sistem. Znanstvena knjižnica FDV. Ljubljana

Grizold, Anton (1999): Evropska varnost. FDV. Ljubljana

Opća enciklopedija (1979); MK. Ljubljana

SSKJ (1979); DZS. Ljubljana

Townley, Edward (1997): Dictionary of 20th Century European History. Fitzroy Dearborn Publishers. London.

Leksikon CZ (2000). CZ. Ljubljana

Priloga

Syntax

missing values v136 (9).

frequencies v136.

missing values v502c(8,9).

frequencies v502c.

missing values d10 (9).

frequencies d10.

recode d10 (1,2,3=1)(4=2)(5,6=3)(7,8=4).

val lab d10 1 "osnovna sola" 2 "poklicna" 3 "srednja sola" 4 "visja-visoka".

frequencies d10.

recode d2 (19 thru 27=1) (28 thru 45=2) (46 thru 56=3) (57 thru 63=4)

(64 thru 72=5) (73 thru 81=6).

val lab d2 1 "predvojna generacija" 2 "povojna generacija" 3 "baby boom generacija"

4 "punkerji" 5 "no name generacija" 6 "poosamosvojitvena generacija".

frequencies d2.

CROSSTABS

/TABLES=v136 v502c BY d1 d2 d10

/FORMAT= AVALUE TABLES

/CELLS= COUNT COLUMN .

CROSSTABS

/TABLES=v502c BY v136

/FORMAT= AVALUE TABLES

/CELLS= COUNT COLUMN .

CROSSTABS

/TABLES=v502c BY d2 by v136

/FORMAT= AVALUE TABLES

/CELLS= COUNT COLUMN .

D10

D2 LETO ROJSTVA

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent	
Valid	19	6	,6	,6	,6	
	20	8	,8	,8	1,4	
	21	10	1,0	1,0	2,4	
	22	8	,8	,8	3,2	
	23	7	,7	,7	3,9	
	24	6	,6	,6	4,5	
	25	8	,8	,8	5,3	
	26	12	1,2	1,2	6,5	
	27	10	1,0	1,0	7,5	
	28	11	1,1	1,1	8,6	
	29	11	1,1	1,1	9,7	
	30	9	,9	,9	10,6	
	31	10	1,0	1,0	11,6	
	32	11	1,1	1,1	12,7	
	33	12	1,2	1,2	13,9	
	34	16	1,6	1,6	15,5	
	35	8	,8	,8	16,3	
	36	12	1,2	1,2	17,5	
	37	15	1,5	1,5	19,0	
	38	18	1,8	1,8	20,8	
	39	9	,9	,9	21,7	
	40	14	1,4	1,4	23,1	
	41	11	1,1	1,1	24,2	
	42	28	2,8	2,8	27,0	
	43	9	,9	,9	27,9	
	44	6	,6	,6	28,5	
	45	11	1,1	1,1	29,6	
	46	18	1,8	1,8	31,4	
	47	20	2,0	2,0	33,4	
	48	14	1,4	1,4	34,8	
	49	22	2,2	2,2	37,0	
	50	16	1,6	1,6	38,6	
	51	18	1,8	1,8	40,4	
	52	32	3,2	3,2	43,6	
	53	22	2,2	2,2	45,8	
	54	19	1,9	1,9	47,7	
	55	14	1,4	1,4	49,1	
	56	24	2,4	2,4	51,6	
	57	19	1,9	1,9	53,5	
	58	16	1,6	1,6	55,1	
	59	19	1,9	1,9	57,0	
	60	21	2,1	2,1	59,1	
	61	22	2,2	2,2	61,3	
	62	17	1,7	1,7	63,0	
	63	19	1,9	1,9	64,9	
	64	19	1,9	1,9	66,8	
	65	25	2,5	2,5	69,3	
	66	21	2,1	2,1	71,4	
	67	17	1,7	1,7	73,1	
	68	18	1,8	1,8	74,9	
	69	18	1,8	1,8	76,7	
	70	20	2,0	2,0	78,7	
	71	23	2,3	2,3	81,0	
	72	14	1,4	1,4	82,4	
	73	15	1,5	1,5	83,9	
	74	19	1,9	1,9	85,8	
	75	13	1,3	1,3	87,1	
	76	21	2,1	2,1	89,2	
	77	16	1,6	1,6	90,8	
	78	32	3,2	3,2	94,0	
	79	26	2,6	2,6	96,6	
	80	25	2,5	2,5	99,1	
	81	9	,9	,9	100,0	
		Total	999	99,8	100,0	
	Missing	System	2	,2		
	Total		1001	100,0		